

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Nadejda Toma,

Judecătorii: Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Anatolie Țurcan și Victor Boico,

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de partea vătămată Scupaia Liudmila și de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Topal Anatoli xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.01.2015 – 30.06.2017;

Instanța de apel: 21.08.2017 – 12.12.2017;

Instanța de recurs: 04.04.2018 – 12.06.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 30 iunie 2017, Topal Anatoli a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) an 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 (unu) an.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Scupaia Liudmila a sumei de 10000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 1867,74 lei și recuperarea cheltuielilor pentru asistența juridică, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

Din contul inculpatului s-a dispus încasarea în beneficiul statului a sumei de 1317 (una mie trei sute șaptesprezece) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizei medico-legale.

Plângerea depusă de Scupaia Liudmila cu privire la anularea ordonanței procurorului UTA Găgăuzia, Sîrbu L. din 27 noiembrie 2014 în cauza penală nr. 2012190420, ordonanței procurorului UTA Găgăuzia din 15 decembrie 2014 și referitor la remiterea cauzei penale procuraturii Găgăuzia pentru înaintarea învinuirii lui Topal E. și Topal A. în baza art. 287 alin. (2) Cod penal și transmiterea

dosarului penal judecătorei Comrat pentru examinarea dosarului în fond, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că inculpatul Topal Anatoli, la 13 octombrie 2012, aproximativ între orele 08:30 și 09:00, aflându-se la etajul doi al centrului comercial „Lux”, situat în mun. Comrat, str. Pobeda, 107, urmărind scopul cauzării leziunilor corporale cet. Scupaia Liudmila, pe motivul conflictului apărut în acel moment în coridorul centrului comercial între soția sa, Topal Elena și Scupaia Liudmila, însoțit cu aplicarea reciprocă a loviturilor, apropiindu-se de Scupaia Liudmila, intenționat i-a aplicat câteva lovituri peste cap și peste mâna stângă cu tocul unui pantof pentru bărbați, în rezultatul cărui fapt, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 150 D din 28 noiembrie 2012, acesteia i-au fost cauzate leziuni corporale, sub forma fracturii deschise a bazei falangului degetului 4 a brațului stâng cu deplasarea neesențială a fragmentelor osoase, rană în regiunea patului falangului degetului 4 a brațului stâng, cauzate prin acțiunea unui obiect dur și puteau să se formeze, posibil, în perioada indicată, care au dus la dereglarea sănătății de lungă durată, și potrivit acestui indiciu calificativ se apreciază ca vătămare medie a integrității corporale.

Acțiunile lui Topal Anatoli au fost încadrate în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă.

3. Partea vătămată Scupaia Liudmila a contestat sentința cu apel solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa propusă de acuzatorul de stat, cu admiterea integrală a acțiunii civile, precum și admiterea integrală a plângerii înaintate împotriva ordonanței procurorului Sîrbu L. din 27 noiembrie 2014 și procurorului Caraivan R. din 15 decembrie 2014 în baza temeiurilor indicate în ele.

În argumentarea apelului a indicat, că prima instanță i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, fără a ține cont de poziția acestuia de nerecunoaștere a vinovăției, nerecuperare a prejudiciului și ignorarea de a se prezenta în instanța de judecată pentru examinarea cauzei, în legătură cu ce ședințele de judecată au fost amânate, ceea ce a dus la tergiversarea examinării cauzei.

În opinia apelantului, instanța nu a fost în drept să admită în principiu acțiunea cu privire la repararea prejudiciului material, căci la examinarea cauzei în instanța de judecată au fost prezentate toate documentele corespunzătoare, ce confirmă prezența prejudiciului material, ce urmează a fi reparat - acestea sunt cecurile MCC și „bon de plata” eliberate de avocat în legătură cu acordarea asistenței juridice pentru ea.

3.1. Avocatul Cimpoș Vladimir în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1.1. La 12 octombrie 2017, avocatul Cimpoș Vladimir în numele inculpatului a depus completare la cererea de apel, indicând că probele

administrare în cauză nu confirmă vinovăția lui Topal Anatoli în săvârșirea infracțiunii ce i se încredințează. Nici unul dintre martorii audiați nu au confirmat faptul aplicării de către inculpat a unor lovituri părții vătămate. Circumstanțele în care au fost pricinuite leziunile corporale lui Scupaia Lidmila, nu au fost constatate cu veridicitate.

De asemenea, apărarea a solicitat anularea ordonanței procurorului UTA Găgăuzia din 14 mai 2013, ca ilegală.

În acest sens a indicat, că prin ordonanța procurorului UTA Găgăuzia Caraivan R. din 14 mai 2013 (f.d. 124 vol.II) potrivit rezultatelor examinării plângerii lui Scupaia Liudmila a fost anulată ordonanța procurorului procuraturii mun. Comrat, Levandovschi N. din 25 aprilie 2013 privind încetarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2012190420 ca ilegală, iar urmărirea penală pe cauză a fost reluată.

Hotărârea adoptată a fost argumentată prin faptul, că în realitate nu au existat motivele, ce ar condiționa adoptarea acestei hotărâri, iar ordonanța emisă de procurorul Procuraturii mun. Comrat, Levandovschi N. este ilegală și pasibilă anulării.

Ca argumente ale ordonanței este indicat faptul, că procurorul Levandovschi N. nu a dat apreciere cuvenită declarațiilor părții vătămate Scupaia Liudmila, nu a apreciat în mod cuvenit declarațiile martorului Gagauz A.G., nu a fost expusă poziția procurorului în privința cererii de chemare în judecată, depusă de Scupaia Liudmila.

La emiterea acestei hotărâri din 14 mai 2013 procurorul Caraivan R. se referă la prevederile art. 52 alin. (2) pct. 3), 6) și alin. (3) art. 255 Cod de procedură penală, însă nu s-a referit la prevederile art. 287 Cod de procedură penală, ce reglementează modul de anulare a hotărârilor procurorilor.

De fapt, temeiuri de drept pentru anularea ordonanței procurorului ierarhic inferior, procurorul Caraivan R. în ordonanța sa din 14 mai 2013 nu a indicat.

Totodată, la 14 mai 2015 Curtea Constituțională a R. Moldova a adoptat hotărârea nr. 12 „Privind excepția de neconstituționalitate a articolului 287 alin. (1) Cod de procedură penală”. În concluzia vizată Curtea Constituțională a menționat, că reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după clasarea cauzei penale sau după scoaterea persoanei de sub urmărire penală prin emiterea ordonanței procurorului ierarhic superior, dacă în cele din urmă se constată, că în realitate nu a existat motiv, ce ar putea condiționa luarea măsurilor nominalizate sau a dispărut circumstanța, pe care s-a bazat încetarea urmăririi penale, încetarea procesului penal sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală, intră în contradicție cu garanțiile stabilite la art. 21 al Constituției.

Cu atât mai mult, în ordonanța emisă de procurorul Caraivan R. nu au fost indicate motivele, ce ar condiționa ilegalitatea ordonanței procurorului Levandovschi N. privind încetarea urmăririi penale, și nu au fost indicate circumstanțe noi, care au devenit cunoscute procurorului în urma adoptării pe cauză a hotărârii privind încetarea urmăririi penale.

Astfel, ordonanța emisă de procurorul UTA Găgăuzia este ilegală și pasibilă anulării.

Cu ordonanța procurorului Caraivan R. partea apărării a luat cunoștință odată cu prezentarea spre cunoștință a materialelor cauzei, lipsind-o de posibilitatea de a contesta această hotărâre în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 12 decembrie 2017 a fost respins ca nefondat apelul părții vătămate Scupaia Liudmila, admis apelul avocatului Cimpoș Vladimir în numele inculpatului, casată sentința în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Topal Anatoli a fost liberat de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului prescripției tragerii la răspundere penală. În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, utilității și veridicității ei și toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a considerat, că probele administrate pe cauză confirmă pe deplin vinovăția inculpatului Topal Anatoli în săvârșirea infracțiunii ce i se incriminează.

Declarațiile inculpatului precum, că el nu a aplicat lovituri lui Scupaia Liudmila, el le-a despărțit pe doamnele care se maltratau în coridor, însă nu a comis careva acțiuni ilicite, au fost apreciate de către instanța de apel ca fiind o formă de apărare, aceste declarații fiind apreciate critic.

Respectiv, instanța de apel a statuat, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii ce i se incriminează se confirmă prin declarațiile părții vătămate Scupaia Liudmila (f.d. 15-16 vol.III), martorilor Gagauz Anna (f.d. 18 vol.III), Evmenenco Nailea (f.d. 19 vol.III), Leicovici Tatiana (f.d. 32 vol.III), expertului Topal Carolina (f.d. 30-31 vol.III), precum și prin probele scrise, anexate la materialele cauzei, care sunt consecutive și corespund evenimentelor, care au avut loc la 13 octombrie 2012, aproximativ între orele 08:30-09:00, la etajul doi al centrului comercial „Lux”, situat în mun. Comrat, str. Pobeda, 107.

Instanța de apel a notat, că nu sunt careva temeieri de a desconsidera declarațiile părții vătămate Scupaia Liudmila, date de ea atât în cadrul urmăririi penale, cât și în ședința de judecată.

Astfel, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, utilității și veridicității ei, și toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a reținut concluzia primei instanțe, că leziunile corporale depistate la partea vătămată Scupaia Liudmila s-au format în rezultatul loviturii aplicate pe degetul al patrulea de la palma stângă, și nu în urma loviturii de sine stătătoare cu mâna stângă asupra părții vătămate de careva alt obiect, ce are margini sau colțuri.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele apărării precum, că nu a fost confirmat faptul aplicării de către inculpatul Topal Anatoli a leziunilor corporale părții vătămate Scupaia Liudmila, la fel și faptul, că partea vătămată personal și-a cauzat leziunea corporală nominalizată în urma loviturii cu mâna de careva obiect în timpul conflictului, deoarece această concluzie a inculpatului nu coordonează cu materialele cauzei și se combate prin probele prezentate de către acuzare.

De asemenea, instanța de apel a respins ca probe ce confirmă vinovăția inculpatului Topal Anatoli, declarațiile cercetate atât în cadrul examinării cauzei

în prima instanță, cât și în ședința de judecată a instanței de apel, ale martorilor Topal Elena, Mutcoglo Zinaida, Topal Ivan, Topal Andrei în partea, că inculpatul Topal Anatoli nu a lovit-o cu pantoful pe Scupaia Liudmila în momentul conflictului, deoarece declarațiile acestor martori se combat prin declarațiile părții vătămate Scupaia Liudmila (f.d. 15-16, vol.III), martorilor Gagauz Anna (f.d. 18, vol.III), Evremenco Nailea (f.d. 19, vol.III), Leicovici Tatiana (f.d. 32, vol.III), expertul Topal Carolina (f.d. 30-31, vol.III), precum și prin probele scrise, anexate la materialele cauzei, ce sunt consecutive și corespund evenimentelor, care au avut loc la 13 octombrie 2012.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul apărării privind anularea, ca ilegală, a ordonanței procurorului UTA Găgăuzia din 14 mai 2013 privind anularea ordonanței procurorului procuraturii mun. Comrat Levandovschi N. din 25 aprilie 2013 privind încetarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2012190420 (f.d. 124 vol.II).

Având în susținere prevederile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel a statuat, că aceasta are competența doar de a verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, emisă de prima instanță.

Totodată, potrivit materialelor dosarului nici avocatul Cimpoș Vladimir, nici inculpatul Topal Anatoli la examinarea cauzei în prima instanță nu a depus plângeri privind anularea dispoziției procurorului UTA Găgăuzia, Caraivan R., din 14 mai 2013 privind anularea ordonanței procurorului procuraturii mun. Comrat Levandovschi N. din 25 aprilie 2013, privind încetarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2012190420, și respectiv prima instanță nu a putut să se expună asupra legalității acestei ordonanțe.

În afară de aceasta, instanța de apel a menționat, că apărarea a omis termenul de contestare a ordonanței procurorului UTA Găgăuzia din 14 mai 2013 privind anularea ordonanței procurorului procuraturii mun. Comrat, Levandovschi N., din 25 aprilie 2013 privind încetarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2012190420.

Distinct de aceste considerente, instanța de apel a stabilit că reieșind din prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, precum și faptul, că de la data săvârșirii infracțiunii incriminate (13 octombrie 2012), au expirat mai mult de 5 ani, inculpatul nu s-a eschivat de la urmărirea penală sau instanță, în această perioadă nu a comis o nouă infracțiune, respectiv termenele de prescripție nu au fost suspendate, considerând că Topal Anatolii urmează a fi liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală.

4.2. Cu referire la apelul părții vătămate Scupaia Liudmila instanța de apel a menționat, că prima instanță întemeiat a admis parțial cerințele acțiunii civile înaintate de partea vătămată Scupaia Liudmila în partea ce ține de încasarea de la inculpat a compensației prejudiciului moral cauzat. Or, apreciind nivelul suferințelor fizice și psihice cauzate părții vătămate, prima instanță întemeiat a încasat de la inculpat suma de 10000 lei, cu titlu de compensație a prejudiciului moral, deoarece suma solicitată în acțiune este exagerată.

De asemenea, în opinia instanței de apel, prima instanță întemeiat a admis acțiunea civilă în principiu în partea cerinței ce ține de încasarea de la inculpatul

Topal Anatoli a prejudiciului material, considerând acest caz ca unul excepțional și cu scop de a determina exact suma ce se cuvine reclamantului civil.

Argumentele părții vătămate Scupaia Liudmila în privința admiterii plângerii împotriva ordonanței procurorului procuraturii UTA Găgăuzia Sîrbu L. din 27 noiembrie 2014 și ordonanței procurorului UTA Găgăuzia Caraivan R. din 15 decembrie 2014 au fost apreciate ca neîntemeiate.

În opinia instanței de apel, ordonanța procurorului procuraturii UTA Găgăuzia Sîrbu L. din 27 noiembrie 2014 pe cauza penală nr. 2012190420 în conformitate cu care procurorul a încetat în parte procesul penal pornit în baza indicilor infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) Cod penal, deoarece fapta nu conține elementele infracțiunii (f.d. 160-161, vol.II) și ordonanța procurorului UTA Găgăuzia Caraivan R. din 15 decembrie 2014 (f.d. 3 vol.IV) au fost adoptate legal și întemeiate. Instanța de apel a reținut concluzia primei instanțe, că acțiunile lui Topal Anatoli și Topal Elena au fost dictate nu din motive huliganice, ci relațiilor ostile între aceștia și Scupaia Liudmila.

5. Partea vătămată Scupaia Liudmila, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa solicitată de acuzatorul de stat cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate și admiterea plângerii înaintate împotriva ordonanței procurorului Sîrbu L. din 27 noiembrie 2014 și procurorului Caraivan R. din 15 decembrie 2014 în baza temeiurilor indicate în ele.

În argumentarea recursului partea vătămată indică că, instanța de apel i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blândă, ultimul fiind eliberat de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului prescripției tragerii la răspundere penală, pe când inculpatul nu a recunoscut vinovăția, nu a restituit prejudiciul cauzat, a ignorat citațiile și nu s-a prezentat în ședințele de judecată, fapt ce s-a soldat cu tergiversarea examinării cauzei.

În privința reparării prejudiciului moral, recurentul indică că instanța de apel nu a luat în considerație faptul, că procurorul timp de 2 ani a tergiversat urmărirea penală, a fost nevoită să se adreseze unui avocat, care a contestat hotărârile ilegale adoptate la caz și numai după aceasta cauza a fost expediată în instanța de judecată, care la rândul său de asemenea a tergiversat examinarea cauzei pe când partea vătămată este în vârstă înaintată.

Consideră că instanța de judecată nu era în drept să admită în principiu acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului material, întrucât în instanța de judecată au fost prezentate bonurile de plată eliberate de avocat și cele ce dovedesc cauzarea prejudiciului material.

De asemenea, consideră că urmează să fie admisă și plângerea împotriva ordonanței procurorului Sîrbu L. din 27 noiembrie 2014 și procurorului Caraivan R. din 15 decembrie 2014 în baza temeiurilor indicate în ele.

5.1. Inculpatul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii incriminate cu anularea ca ilegală și neîntemeiată a ordonanței procurorului UTA Găgăuzia, Caraivan R. din 14 mai 2013 cu privire la

anularea ordonanței procurorului Procuraturii mun. Comrat, Levandovshii N. din 25 aprilie 2013 cu privire la încetarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2012190420.

În argumentarea recursului inculpatul invocă dezacordul cu decizia contestată, susținând că probele acumulate la dosar nu confirmă vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Susține că el nu i-a aplicat lovituri părții vătămate Scupaia Liudmila, ci a încercat să aplaneze conflictul dintre 2 femei care se agresau în coridor, totodată careva acțiuni ilegale în privința părții vătămate el nu a întreprins.

Relatează inculpatul, că în afară de declarațiile părții vătămate, alte probe care ar dovedi vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate, nu au fost administrate. Nici unul din martorii audiați pe caz nu au confirmat aplicarea loviturilor de către el părții vătămate. Totodată, partea motivată a deciziei instanței de apel nu conține probe suficiente care i-ar confirma vinovăția.

De asemenea relevă că, în cererea de apel apărarea a solicitat instanței anularea ca fiind ilegală a ordonanței procurorului UTA Găgăuzia, Caraivan R. din 14 mai 2013, iar în această parte instanța de apel nici nu s-a expus.

În acest sens a indicat, că prin ordonanța procurorului UTA Găgăuzia Caraivan R. din 14 mai 2013 (f.d. 124 vol.II) potrivit rezultatelor examinării plângerii lui Scupaia Liudmila a fost anulată ordonanța procurorului Procuraturii mun. Comrat, Levandovschi N. din 25 aprilie 2013 privind încetarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2012190420 ca ilegală, iar urmărirea penală pe cauză a fost reluată. Hotărârea adoptată a fost argumentată prin faptul, că în realitate nu au existat motivele, ce ar condiționa adoptarea acestei hotărâri, iar ordonanța emisă de procurorul Procuraturii mun. Comrat, Levandovschi N. este ilegală și pasibilă anulării.

Ca argumente ale ordonanței este indicat faptul, că procurorul Levandovschi N. nu a dat apreciere cuvenită declarațiilor părții vătămate Scupaia Liudmila, nu a apreciat în mod cuvenit declarațiile martorului Gagauz A., nu a fost expusă poziția procurorului în privința cererii de chemare în judecată, depusă de Scupaia Liudmila.

La emiterea hotărârii din 14 mai 2013 procurorul Caraivan R. se referă la prevederile art. 52 alin. (2) pct. 3, 6) și alin. (3) art. 255 Cod de procedură penală, însă nu s-a referit la prevederile art. 287 Cod de procedură penală, ce reglementează modul de anulare a hotărârilor procurorilor.

De fapt, temeiuri de drept pentru anularea ordonanței procurorului ierarhic inferior, procurorul Caraivan R. în ordonanța sa din 14 mai 2013 nu a indicat.

Totodată, la 14 mai 2015 Curtea Constituțională a R. Moldova a adoptat hotărârea nr. 12 „Privind excepția de neconstituționalitate a articolului 287 alin. (1) Cod de procedură penală”. În concluzia vizată Curtea Constituțională a menționat, că reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după clasarea cauzei penale sau după scoaterea persoanei de sub urmărire penală prin emiterea ordonanței procurorului ierarhic superior, dacă în cele din urmă se constată, că în realitate nu a existat motiv ce ar putea condiționa luarea măsurilor nominalizate sau a dispărut circumstanța, pe care s-a bazat încetarea urmăririi

penale, încetarea procesului penal sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală, intră în contradicție cu garanțiile, stabilite la art. 21 al Constituției.

Cu atât mai mult, în ordonanța emisă de procurorul Caraivan R. nu au fost indicate motivele, ce ar condiționa ilegalitatea ordonanței procurorului Levandovschi N. privind încetarea urmăririi penale, și nu au fost indicate circumstanțe noi, care au devenit cunoscute procurorului în urma adoptării pe cauză a hotărârii privind încetarea urmăririi penale.

Astfel, ordonanța emisă de procurorul UTA Găgăuzia este ilegală și pasibilă anulării.

Cu ordonanța procurorului Caraivan R. partea apărării a luat act odată cu aducerea la cunoștință a materialelor cauzei, fără a avea posibilitatea de a contesta această hotărâre în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursurilor declarate în speță, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

În susținerea acestei opinii acuzatorul de stat menționează că instanța de apel corect și-a motivat soluția în privința pedepsei cât și a soluționării chestiunii privitor la acțiunea civilă.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul inculpatului Topal Anatoli urmează a fi respins, ca inadmisibil, iar recursul declarat de partea vătămată Scupaia Liudmila, urmează a fi admis din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul Topal Anatoli.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este vădit neîntemeiat).

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal reține că inculpatul invocă ca temei pentru recurs pct. 6), 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Examinând argumentele formulate de recurent prin prisma temeiurilor de casare invocate, Colegiul penal concluzionează asupra netemeinicii acestora, din următoarele motive.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că asemenea eroare nu se confirmă la examinarea recursului declarat de inculpat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate de avocatul Cimpoeș Vladimir în numele inculpatului, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că instanța de apel nu și-a expus opinia referitor la solicitarea privind anularea ca fiind ilegală a ordonanței procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, Caraivan R., din 14 mai 2013, or, din conținutul deciziei recurate se atestă că la acest aspect instanța de apel corect a remarcat, că atât inculpatul cât și avocatul său, la terminarea urmăririi penale nu au contestat acțiunile ori actele organului de urmărire penală respective la etapa corespunzătoare, ca după caz să fie reparate, fapt ce prin prisma art. 251 Cod de procedură penală, nu poate fi invocat ulterior la judecarea cauzei penale. Mai mult, nici în instanța de fond nu au adus careva argumente în dezacord cu ordonanța respectivă, contestând-o doar în cadrul judecării cauzei în apel.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În ceea ce ține de temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, Colegiul penal amintește, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Astfel, temeiul pentru recurs „nu au fost întrunite elementele infracțiunii”, include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Reieșind din materialele cauzei se atestă că, inculpatul Topal Anatoli a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală și recunoscut vinovat de către prima instanță în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă, concluzia căreia a fost menținută de către instanța de apel, care a constatat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de

probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărârea primei instanțe în partea constatării vinovăției inculpatului Topal Anatoli, deoarece la judecarea apelurilor declarate de către avocatul Cimpoeș Vladimir în numele inculpatului, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 4 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult, instanța de recurs reține și faptul, că argumentele invocate de inculpat, și anume, în ce privește aprecierea incorectă a probelor de către instanțele de fond cu referire la lipsa vinovăției sale de săvârșirea infracțiunii, au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel, și asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate.

În acest context Colegiul penal reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina instanțelor respective.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal ajunge la concluzia că nu sunt careva temeiuri de intervenire în decizia instanței de apel sub aspectul argumentelor invocate de inculpatul Topal Anatoli, recursul acestuia urmând a fi respins, ca inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de partea vătămată Scupaia Liudmila.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 7) și 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției, care a fost expusă pe larg în punctul 4. din prezenta decizie, nu a respectat pe deplin prevederile legale enunțate supra, ignorând exigențele legii procesual-penale sub aspectul soluționării pretențiilor pecuniare invocate de partea vătămată și civilă Scupaia Liudmila, or, deși aceasta în cererea de apel a invocat dezacordul cu soluția primei instanțe referitor la admiterea în principiu a acțiunii civile în partea reparării prejudiciului material și restituirii cheltuielilor legate de acordarea asistenței juridice, instanța de apel nu a pătruns în esența acestor argumente ajungând la concluzia respingerii apelului dat.

Astfel, instanța de recurs consideră că argumentele invocate în recurs își găsesc temeinicia sub aspectul erorii de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care statuează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În susținerea acestei concluzii instanța de recurs atestă, că menținând soluția primei instanțe în partea admiterii în principiu a acțiunii civile referitor la repararea prejudiciului material și restituirii cheltuielilor legate de acordarea asistenței juridice, instanța de apel a adoptat o soluție greșită, fără a se baza pe materialele cauzei.

Așadar, în procesul penal acțiunea civilă este o modalitate de reparare a prejudiciului cauzat prin infracțiune. Pentru exercitarea acțiunii civile în procesul penal sunt necesare anumite condiții. În primul rând este necesar de constatat că infracțiunea a provocat un prejudiciu. Prejudiciul trebuie să fie material, moral sau fizic.

Legătura de cauzalitate între infracțiunea săvârșită și prejudiciul reclamat, reprezintă o altă condiție de exercitare a acțiunii civile.

Pentru a se putea pretinde repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, se cere ca acesta să fie cert. Caracterul cert al prejudiciului înseamnă că acesta este un prejudiciu sigur, s-a produs în realitate, poate fi evaluat.

Conform dispoziției art. 23 alin. (2) Cod de procedură penală, victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară, în condițiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.

Art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună

reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală; 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.

Astfel, se remarcă că acțiunea civilă poate fi înaintată în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești și aceasta poate fi înaintată în numele persoanei fizice sau juridice de către reprezentanții părților vătămate recunoscute ca părți civile în procesul penal, prin ordonanța organului de urmărire penală ori prin încheierea instanței de judecată, care judecă cauza ca prima instanță.

În conformitate cu prevederile art. 220 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile prezentului cod. Normele procedurii civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări.

Potrivit dispoziției art. 221 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești.

Aliniatul (2) al aceleiași norme prevede că, acțiunea civilă se înaintează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin ordonanța organului de urmărire penală din 11 iulie 2013, Scupaia Liudmila a fost recunoscută în calitate de parte civilă în cauza penală în privința lui Topal Anatoli, aceasta anexând la materialele cauzei și bonurile de plată prin care confirmă suportarea carorva cheltuieli legate de investigațiile și procurarea medicamentelor necesare (f.d. 170-199, vol.I), Ulterior în cadrul judecării cauzei în prima instanță, Scupaia Liudmila a depus acțiune civilă (f.d. 53, vol.III) prin care a solicitat repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune în sumă de 1867,74 lei și a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei, precum și încasarea din contul inculpatului a sumei de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată legate de acordarea asistenței juridice.

Totodată, la acțiunea civilă au fost anexate bonurile de plată seria EP nr. 938613 din 31 mai 2013 în sumă de 2000 lei și seria WL nr. 487062 din 21 ianuarie 2015 în sumă de 3000 lei, precum și bonuri fiscale eliberate de farmacia Gedeon Richter (f.d. 54-56^b, vol.III).

Așadar, având în vedere circumstanțele elucidate, Colegiul penal, constată că

sub aspectul soluționării acțiunii civile, instanța de apel nu a supus verificării detaliate și multiaspectuale a argumentelor și probelor prezentate de apelantul Scupaia Liudmila, și preluând motivele pe care și-a întemeiat soluția prima instanță, pripit a ajuns la concluzia că pretențiile acesteia în partea reparării prejudiciului material și a restituirii cheltuielilor de judecată legate de acordarea asistenței juridice, reprezintă un caz excepțional când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite, ar trebui amânată judecarea cauzei. Or, la materialele cauzei au fost anexate bonurile de plată și cecurile confirmative ale cheltuielilor suportate de către partea vătămată și civilă Scupaia Liudmila, iar în acest sens instanța de apel urma să verifice dacă cheltuielile suportate sunt în legătură directă cu faptul cauzării vătămarilor corporale părții vătămate și dacă suma solicitată se confirmă prin bonurile de plată anexate la acțiunea civilă înaintată.

Colegiul penal verificând materialele cauzei în raport cu motivele invocate la acest capitol, constată că menținând soluția primei instanțe, instanța de apel a ignorat argumentele susținute în apelul părții vătămate, fără a le contrapune cu materialul probator anexat la dosar.

Conform prevederilor art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, o dată cu pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele sus menționate și prevederile normelor procesual-penale citate, Colegiul penal conchide de a admite recursul părții vătămate și civile Scupaia Liudmila, cu casarea deciziei instanței de apel în latura civilă în partea încasării prejudiciului material cu remiterea cauzei spre rejudecare în această parte, deoarece decizia adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția,

Distinct de cele relatate, Colegiul penal menționează, că în temeiul art. 1423 alin. (1) Cod civil coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate.

Așadar, despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Din materialele cauzei, rezultă că starea sănătății părții vătămate a fost prejudiciată, aceasta a suportat un tratament medical, fiindu-i cauzate suferințe fizice, înjosiri, umilință, care au fost apreciate de către prima instanță și menținute prin decizia instanței de apel în sumă de 10000 lei, fiind just menționat de către instanțele de fond că suma de 100000 lei, pretinsă de către partea vătămată este una exagerată și nu corespunde prejudiciului moral suportat.

De asemenea Colegiul penal reține că argumentele părții vătămate Scupaia Liudmila în privința admitterii plângerii sale declarate împotriva ordonanței procurorului Sîrbu L. din 27 noiembrie 2014 și procurorului Caraivan R. din 15 decembrie 2014, au constituit obiect de examinare în cadrul judecării cauzei în apel, iar în acest aspect instanța de recurs nu găsește temei de a interveni

în decizia contestată.

Distinct de considerentele enunțate, Colegiul penal lărgit, ținând cont de faptul că la moment în cadrul Curții de Apel Comrat activează de fapt 5 judecători, 3 dintre care au participat la examinarea prezentei cauzei în ordine de apel, constatând că în cadrul acestei instanțe va fi imposibilă constituirea unui nou complet de judecată pentru judecarea apelului, întru evitarea tergiversării examinării cauzei, consideră necesar de a remite cauza penală privind învinuirea lui Topal Anatoli, pentru judecare în ordine de apel la Curtea de Apel Cahul.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de inculpatul Topal Anatoli.

Se admite recursul ordinar declarat de partea vătămată Scupaia Liudmila, se casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui **Topal Anatoli xxxxx**, în latura civilă, în partea încasării prejudiciului material și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către Curtea de Apel Cahul.

Decizia este irevocabilă în partea respingerii recursului și nu se supune căilor de atac în partea dispunerii rejudecării cauzei.

Pronunțată integral la **06 iulie 2018.**

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Anatolie Țurcan

Victor Boico